

IZVEŠTAJ ŽIRIJA III SALONA PEJZAŽNE ARHITEKTURE 2009

Za III Salon pejzažne arhitekture 2009. godine prijavljeno je ukupno 103 rada, od kojih je nakon izbora selekcion komisije i dostavljanja radova od strane autora, za izlaganje na Salonu odabrano 70 radova, koji su ušli u konkurenciju za nagrade. Broj prijavljenih i izloženih radova po kategorijama je sledeći:

Kategorija	Prijavljeno	Izloženo na Salonu
PLANOVI	2	1
PROJEKTI	40	30
STUDIJE I ISTRAŽIVANJA	9	7
PUBLIKACIJE	3	3
STUDENTSKI RADOVI	49	29
Ukupno:	103	70

Prijavljeno je 27 radova iz inostranstva, od kojih je na Salonu izložen 21 rad. Izloženi inostrani radovi su iz: Slovenije (4), Grčke (2), Hrvatske (1), Crne Gore (2), Holandije (4), Španije (1), Irske (4), Mađarske (1) i Južnoafričke republike (1). Ostali radovi su iz Srbije (49).

Ocenjivački Žiri III salona pejzažne arhitekture:

1. *mr Dragan Vujičić, dipl. inž. pejzažne arhitekture*
2. *mr Dragana Bazik, dipl. inž. arhitekture*
3. *mr Nevenka Galečić, dipl. inž. pejzažne arhitekture*
4. *mr Jelena Živković, dipl. inž. arhitekture*
5. *Ljiljana Tubić, dipl. inž. pejzažne arhitekture*

Rad Žirija za ocenu radova započeo je 28. avgusta 2009. Žiri je ocenjavao radove po kategorijama, vrednujući ih na osnovu njihovih stručnih kvaliteta, inovativnosti, značaja za struku, mogućeg pozitivnog uticaja na dalji razvoj profesije, kao i na osnovu prezentacionih kvaliteta radova, u skladu sa kriterijumima Salona.

Razmatrajući i ocenjujući radove, žiri Salona je uočio povećanje broja radova iz inostranstva u odnosu na prethodne izložbe, što Salonu pejzažne arhitekture u Srbiji sve više daje međunarodni karakter. Žiri očekuje da će izlaganje ovih radova imati pozitivan uticaj na pejzažnu arhitekturu u Srbiji, naročito na mlađe autore i njihov izlazak na međunarodni plan. Ipak, u kategoriji realizovanih projekata se primećuje izvesna stagnacija, naročito u ponudi domaćih autora, što može biti posledica ekonomske krize. I pored toga, na ovom salonu su ponuđeni kvalitetni radovi u kategoriji studija i istraživanja, kao i veoma dobar izbor studentskih radova.

Nakon ocenjivanja radova, Žiri je doneo odluku da dodeli 11 nagrada učesnicima Salona, od kojih su dve Velike - Grand Prix nagrade (jedna za profesionalce i jedna za studente). Dodeljene su sledeće **nagrade**:

Nagrade

Žiri III Salona pejzažne arhitekture doneo je odluku i dodelio sledeće **nagrade**:

1. VELIKA NAGRADA - GRAND PRIX: Urbanization "Camí dels Corral", Manresa, Španija.

Autori: *Pere Santamaria*, architect, *Mireia Palomas*, architect, *Pilar Toll*, architect, *Gemma Torras*, student, *Francesc Rubi*, photographer

Projekat "Camí dels Corral" predstavlja preuređenje stare putanje ispod bazilike Santa Maria de la Seu locirane na južnoj padini brda Puigcardener koja se izdiže iznad reke Cardener i predstavlja jedno od najznačajnijih prostornih obeležja grada Manrese u Kataloniji (Španija).

Novoprojektovanu promenadu formiraju, sa jedne strane, snažna forma brda, od pešačke staze funkcionalno i estetski odvojeno belim šljunkom i potpornim podzidima od oksidisanog čelika, a sa druge, rekonstruisani kameni zid srednjovekovnog utvrđenja koji postaje ograda različitog nivoa transparentnosti u odnosu reku i građeno okruženje.

Prilagođavajući se topografiji i uključujući postojeću vegetaciju u koncept uređenja prostora, kao i opredeljenjem za korišćenje lokalno karakterističnog kolorita i materijala, dizajnersko rešenje promenade se zasniva na uvažavanju i isticanju prirodnih i kulturnih osobnosti mesta. Reč je o svedenom, racionalnom rešenju koje ne konkuriše ni objektu bazilike niti lepoti prirode, ne gubeći pri tom autorsku autentičnost. Ostvarujući potpuni sklad okruženja i novoprojektovanog javnog prostora, dizajnerski izraz se ne percipira u panoramskom pogledu na brdo i baziliku (koje samo suptilno naglašava), već je pre svega izražen na nivou doživljaja prostora i boravka u njemu. Manifestuje se pažljivim komponovanjem oblika i ritma promenade, formiranjem prijatnih mikroambijenata kao i materijalizacijom prostora kojom se unose akcenti koji animiraju i privlače pažnju. Na taj način se istovremeno ističe autentičnost i jača identitet samog mesta ali i kreira osećaj pripadnosti i usklađenosti čoveka sa svojim okruženjem.

U eri internacionalizacije i komercijalizacije dizajna javnih prostora, projekat "Camí dels Corral" predstavlja sjajan primer kako se izražajan ali suptilan autorski pečat može ostvariti racionalno i primereno mestu, rezultujući autentičnim, funkcionalnim i tehnički kvalitetnim rešenjem koje jača i afirmiše postojeća i unosi nova značenja u javni prostor grada.

Zbog svega navedenog Žiri smatra da ovaj rad zavređuje Veliku nagradu - Grand Prix III Salona pejzažne arhitekture.

2. VELIKA NAGRADA - GRAND PRIX: "Urbani džepovi Beograda".

Autori: *Daliborka Stojaković*, *Jelena Radojković*, *Jovana Kovačević*, *Lena Madžarević*,
Mirjana Jovanović, *Nada Jadžić*, *Vesna Gvozdenov*.

Grupa studentkinja Šumarskog fakulteta, nezadovoljna stanjem struke u društvu, samoinicijativno (van nastavnih aktivnosti) pokreće projekat "Urbani džepovi". Urbani džep (posmatran sam za sebe) je mali prostor grada, ali takvih

prostora ima puno u Beogradu i veliki broj predstavlja zapuštene parcele. Autori rada su prepoznali problem i potencijal takvih prostora, shvatili značaj i potrebu njihove reanimacije radi unapređenja kvaliteta životnog okruženja građana. Postavljen je cilj: pretvoriti zapuštene prostore u drugačija mesta, bliskija lokalnim stanovnicima, radi unapređenja socijalizacije, rekreacije i edukacije stanovnika, stvaranja ekonomski i ekološki održivog prostora, a uz težnju da se stvori identitet mesta.

Rad nudi koncept koji može da ima budućnost realne realizacije jer ne iziskuje velika materijalna sredstva. Takođe, u radu se razrađuje jednostavna metodologija kreiranja "urbanog džepa", uz aktivno učešće stanovnika, lokalne zajednice i stručnjaka. Osim toga, rad nudi kreativnu razradu ideje na nekim konkretnim primerima, iz čega se vidi velika varijabilnost i fleksibilnost mogućih realizacija. Osim kreiranja koncepta, autori rada su inicirali i realizaciju ideje u saradnji sa jednom od opština Beograda, pa se očekuju i prvi rezultati.

Značaj ideje, vrednost koncepta za struku i gradsku sredinu, inicijativa mladih autora i iskazana kreativnost u konceptualnom, metodološkom i dizajnerskom smislu, razlozi su zbog kojih Žiri smatra da ovaj rad zavređuje Veliku nagradu - Grand Prix III Salona pejzažne arhitekture.

3. PLAKETA u kategoriji REALIZOVANI PROJEKTI dodeljuje se za rad:

"Summer-dry garden Aegina"

Autori: *Simon Rackham, Elissavet Bargianni*

Kreiranje vrtova i pejzaža u zoni suve klime, bez padavina i navodnjavanja tokom leta, predstavlja veoma krupan zadatak. Primer vrta na ostrvu Aegina nedaleko od Atine pokazuje da je to moguće ostvariti razvojem tehnike zasnivanja "suvog" vrta, uz izrazito pažljiv i detaljan izbor vrsta biljaka i njihovih varijeteta.

4. PLAKETA u kategoriji REALIZOVANI PROJEKTI: Wellness Orhidelia

Autorski tim: studio BRUTO (krajska arhitektura): *Matej Kučina, Urban Švegl, Eva Prosen, Tanja Maljevac.*

Autori arhitekture: ENOTA (*Dean Lah, Milan Tomac*);

Rešenje velnes centra u Podčetrtku nudi dizajn koji spaja u celinu reljef, vodu, biljke, opremu i arhitektonski objekat, kroz igru oblika, vizura i svetlosti, što prostor čini atraktivnim.

5. PLAKETA u kategoriji PLANOVI: "Program za urbanistički plan prostorno - kulturno istorijske celine Topčider"

Autorski tim: *Jelena Jović, dipl.inž.arh., Vesna Vladisavljević, dipl.inž.arh.,*

Nosioci izrade: *Urbanistički zavod Beograda, Zavod za zaštitu prirode Srbije, Republički zavod za zaštitu spomenika kulture, Zavod za zaštitu spomenika kulture grada Beograda*

Prostorna kulturno-istorijska celina Topčider je utvrđena za kulturno dobro od izuzetnog značaja za Republiku Srbiju zbog posebnih prirodnih, estetskih, kulturnih i istorijskih vrednosti koje sadrži. Pažljivom prostorno-funkcionalnom organizacijom, Plan generalne regulacije Topčider, na najbolji način uspostavlja sistem očuvanja i afirmacije postojećih prirodnih i kulturnih vrednosti integrišući ih u koncept razvoja prostorne celine i pojedinih delova kojim se obezbeđuje njihova autentičnost i identitet, uvećava upotrebna vrednost, funkcionalnost i pristupačnost. Time se doprinosi mogućnostima za turističku promociju ovog dela grada ali pre svega kvalitetu života u gradu i razvoju svesti o vrednostima ovog dela Beograda.

6. PLAKETA u kategoriji STUDIJE I ISTRAŽIVANJA: "Tipologija predela Beograda za potrebe primene Evropske konvencije o predelima"

Autori: *dr Jasminka Cvejić, mr Nevena Vasiljević, mr Andreja Tutundžić*

Radni tim: *dr Ratko Ristić, Branislav Božović, Boris Radić, Mirko Lazić*

Studija predstavlja izrazito vredan dokument za jasnije definisanje odnosa prema prostoru Beograda prilikom planiranja i upravljanja, u skladu sa savremenim trendovima u ovoj oblasti u svetu. Ujedno predstavlja model za buduće studije tipova predela gradova Srbije.

7. PLAKETA u kategoriji STUDIJE I ISTRAŽIVANJA: "Dizajn otvorenih prostora prilagođen osobama sa invaliditetom na primeru škole za učenike oštećenog vida "Veljko Ramadanović" u Zemunu"

Autorica: *Ana Gačić, dipl.inž. pejz.arh.*

Istraživački (master) rad autorke predstavlja vredan doprinos boljem razumevanju problematike prilagođavanja otvorenog prostora svim korisnicima. On sadrži pregled evropske i domaće zakonske regulative, poređenja i analize, kao i konkretan primer anketnog istraživanja korisnika prostora za koji je izrađen projekat koji nastoji da principe iz teorije primeni u dizajnu.

8. PLAKETA za STUDIJU I PUBLIKACIJU: "Kostanjica - prirodno i kulturno nasleđe (Studija zaštite graditeljskog nasleđa Kostanjice)"

Autori: *Jelena Franović, dipl. inž. pejz. arh., Doc. dr. Ilija Lalošević, dipl. inž. arh., Aleksandra Kapetanović, dipl. inž. arh., Biljana Gligorić, dipl. inž. arh.*

Studija zaštite kulturnog nasleđa Kostanjice u Boki Kotorskoj, kao i publikacija koja je proizašla iz nje, predstavljaju afirmaciju savremenih principa u odnosu prema kulturnom i prirodnom nasleđu. Odnos prema zaštiti nasleđa mora imati na umu celinu, odnosno čitav kulturni predeo: ljude, prirodu, ljudske aktivnosti i prirodne procese, što studija nastoji, a publikacija promovise.

9. PLAKETA u kategoriji STUDENTSKI RADOVI: "Buđenje"

Autori: *Zajednički projekat studenata Fakulteta primenjenih umetnosti: Jovana Bogdanović, Aleksandar Burić, Aleksandra Varađanin, Zoran Grahovac, Vladimira Ilić, Ivona Kisić, Nemanja Kiso, Darija Kovačević, Fedor Radulaški, Sonja Stefanović, Ivana Stojković, Ivana Cvjetinović, Tamara Štrbac*

Student- saradnik na projektu: *Nina Milenović*

Ovaj rad nastoji da kroz ponuđene ideje probudi svest o vrednosti Velikog ratnog ostrva i plaže Lido i da ponudi rešenja koja su dizajnerski vredna, ali i prijateljska prema prirodnom okruženju.

10. PLAKETA u kategoriji STUDENTSKI RADOVI: "Vizuelna estetika u pejzažnoj arhitekturi, elementi i principi"

Autorica: *Danka Grbac*

Ovaj diplomski rad sistematizuje terijska saznanja o vizuelnoj estetici u pejzažnoj arhitekturi, kombinujući ih sa drugim umetničkim oblastima. Na primeru Topčiderskog parka su prikazani elementi, principi i analiza vizuelne estetike. Rad ima vrednost svojevrsnog priručnika sa primerima.

11. PLAKETA u kategoriji STUDENTSKI RADOVI: "Insectville"

UDRUŽENJE PEJZAŽNIH ARHITEKATA SRBIJE

Serbian Association of Landscape Architects

Autori: *Radmila Mirčetić, Dragana Romić, Marija Mitrović, Jovana Mihajlović*

Studentski konkursni rad koji je realizovan na terenu, u Norveškoj, predstavlja zanimljivu ideju prikazivanja podzemnog sveta mrava deci u okviru dečjeg igrališta. Rad je vredan jer na zanimljiv način kombinuje dečju igru i učenje.

Beograd,

avgust, 2009.

Žiri III salona pejzažne arhitekture 2009.